

Beschikking omgevingsvergunning

UV 20150497

Burgemeester en Wethouders hebben op 14 juli 2015 een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen op het perceel plaatselijk bekend nabij Afsluitdijk 9 te Breezanddijk. De aanvraag is geregistreerd onder nummer UV 20150497 met de volgende activiteiten:

OV Bouwen	het oprichten van een windpark in het IJsselmeer en een trafostation op de afsluitdijk
OV Milieu	het oprichten van een windpark in het IJsselmeer en een trafostation op de afsluitdijk
OV In/Uitweg	het oprichten van een uitrit ten behoeve van het windpark

BESCHIKKING:

- I. Burgemeester en wethouders besluiten, gelet op artikel 2.1, 2.10 2.12 en 2.14 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen.

De omgevingsvergunning wordt verleend onder de bepaling dat de gewaarmerkte stukken deel uitmaken van de vergunning. Tevens dient te worden voldaan aan de voorwaarden, zoals hieronder zijn aangegeven. De omgevingsvergunning wordt verleend voor de volgende activiteiten:

- bouwen
- milieu

- II. Burgemeester en wethouders besluiten ambtshalve de bouwkosten vast te stellen op €477.761.639,00
- III. Burgemeester en wethouders besluiten gedeeltelijk af te wijken van het welstandsadvies met nummer W15SWF440-3. De gemaakte overweging is na te lezen in bijlage 1.
- IV. Burgemeester en wethouders besluiten, gelet op hetgeen bepaald in artikel 2.1, 2.10, 2.12 en 2.14 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de gevraagde vergunning deels te weigeren en hiermee medewerking te onthouden aan één van de 4 gevraagde fundering typen, nu dit type niet voldoet aan redelijke eisen van welstand. Medewerking wordt onthouden aan het funderingstype: Dukdalf, zoals weergegeven op de tekening van Ventolines met het nummer B4-01 en B4-02 d.d. 2-12-2015.

Datum, 27 september 2016

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van Súdwest-Fryslân,
burgemeester, gemeentesecretaris,



drs. H.H. Apotheker



P. Zondervan

Bent u het niet eens met dit besluit?

Belanghebbenden kunnen tegen dit besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, postbus 20019, 2500 EA, Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift bedraagt zes weken en vangt aan met ingang van de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd. Een belanghebbende die redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij geen zienswijze naar voren heeft gebracht op het ontwerp van het desbetreffende besluit kan ook beroep instellen.

Op dit besluit is de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbende in het beroepschrift moet aangeven welke beroepsgronden hij aanvoert tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Het wordt aanbevolen in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Inhoudsopgave

De volgende onderdelen horen bij en maken deel uit van de ontwerp omgevingsvergunning voor het oprichten van een windpark in het IJsselmeer en een trafostation op de afsluitdijk op het perceel plaatselijk bekend nabij Afsluitdijk 9 te Breezanddijk.

- Bijlage 1: Overwegingen algemeen en activiteit bouw
- Bijlage 2: Overwegingen en voorschriften activiteit milieu
- Bijlage 3: Gewaarmerkte stukken
- Bijlage 4: Voorschriften activiteit bouw
- Bijlage 5: Voorschriften activiteit milieu

Bijlage 1 - Overwegingen algemeen en activiteit bouw

In deze bijlage zetten wij uiteen welke overwegingen hebben geleid tot ons besluit.

Ontvangst van de aanvraag om omgevingsvergunning

Op 14 juli 2015 hebben wij een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen voor het bouwen en het oprichten en in werking hebben van een windpark in het IJsselmeer en een trafostation op de afsluitdijk en het oprichten van een uitrit op het perceel plaatselijk bekend nabij Afsluitdijk 9 te Breezanddijk, en het windpark heeft als middelpunt de coördinaten RD, X-coördinaat 146678, Y-coördinaat 557138. Op 24 september 2015 is de activiteit voor het aanleggen van een uitrit ingetrokken door de aanvrager omdat op deze uitrit de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken van toepassing is, en de gemeente hiervoor niet het juiste bevoegde gezag is.

Ontvankelijk / aanvraag volledig

De aanvraag is getoetst (indieningsvereisten aanvraag omgevingsvergunning) aan de Mor (Ministeriële regeling omgevingsrecht) en is ontvankelijk.

Bestemmingsplan

De aangevraagde omgevingsvergunning is in strijd met het bestemmingsplan Afsluitdijk. Voor windpark Fryslân is echter een (rijks)inpassingsplan vastgesteld. Artikel 3.30, derde lid, gelezen in samenhang met artikel 3.35, zevende lid, van de Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat in zo'n geval een aanvraag niet aan het bestemmingsplan, maar aan vastgestelde inpassingsplan moet worden getoetst. Daarom is nagegaan of het bouwplan in strijd is met dit inpassingsplan. Dat is niet het geval.

Procedure

In artikel 9b, eerste lid, aanhef en onder a, van de Elektriciteitswet 1998 is bepaald dat op de besluitvorming voor dit project de rijkscoördinatieregeling als bedoeld in artikel 3.35 van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is. Dat wil in dit geval zeggen dat de besluiten die nodig zijn voor windpark Fryslân gezamenlijk worden voorbereid, waarbij deze procedure wordt gecoördineerd door de minister van Economische Zaken (EZ). Daarbij doorlopen de besluiten, op grond van artikel 3.31, derde lid, in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, van de Wro, de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht met toepassing van de bijzondere regels in artikel 3.31, derde lid, in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, van de Wro.

Dit besluit is één van de besluiten die nodig zijn voor windpark Fryslân. Daarom is ook op dit besluit de rijkscoördinatieregeling van toepassing.

De minister van EZ heeft een gecoördineerde voorbereiding van de besluiten voor windpark Fryslân bevorderd. Onderhavig besluit is samen met het inpassingsplan en de andere besluiten als volgt voorbereid:

- op 3 maart 2016 is een kennisgeving met betrekking tot het ontwerp gepubliceerd in de Staatscourant; kennisgeving heeft ook plaatsgevonden in enkele huis-aan-huisbladen en regionale dagbladen;
- op 3 maart 2016 is door de minister van EZ een ontwerp van het besluit aan initiatiefnemer gezonden;
- het ontwerp van het besluit heeft van 4 maart tot en met 14 april 2016 ter inzage gelegen bij de gemeente Súdwest-Fryslân, Marktstraat 15 te Sneek
- er is een informatieavond georganiseerd, op 15 maart 2016, waarbij de mogelijkheid werd geboden mondeling zienswijze naar voren te brengen.

Op grond van artikel 3.32 in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, van de Wet ruimtelijke ordening worden dit besluit en de andere besluiten gelijktijdig door de minister van EZ bekendgemaakt. Tevens doet de minister van EZ daarvan mededeling in de Staatscourant, enkele huis-aan-huisbladen en regionale dagbladen en langs elektronische weg. Eerdere insprekers en grondeigenaren en beperkt gerechtigden op die gronden worden apart geïnformeerd.

huis-aan-huisbladen en regionale dagbladen en langs elektronische weg. Eerdere insprekers en grondeigenaren en beperkt gerechtigden op die gronden worden apart geïnformeerd.

Uw aanvraag is getoetst is aan de weigeringsgronden genoemd in artikel 2.10 van de Wabo

Welstandscommissie

Het plan is voorgelegd aan de Welstandscommissie, advies nr. W15SWF440-3 van datum 25 januari 2016. De welstandscommissie heeft het plan gedeeltelijk negatief beoordeeld. Het college heeft hierop besloten om gedeeltelijk af te wijken van het welstandsadvies (documentnr. 16.00053, besluit 16 februari 2016) en is van mening dat het plan voldoet aan redelijke eisen van welstand als bedoeld in artikel 12, eerste lid van de Woningwet. Hieraan ligt de volgende motivering ten grondslag;

De omgevingsvergunningaanvraag is driemaal voorgelegd aan de welstandscommissie Hus en Hiem. De aanvrager heeft enkele keren, naar aanleiding van het welstandsadvies, het plan aangepast. Niet alle kritiek van de welstandscommissie is ondervangen in de aanvraag. Hieronder zal puntsgewijs de onderdelen worden behandeld waarvan de kritiek niet is ondervangen.

Situering windpark en trafogebouw:

De welstandscommissie geeft over de situering van het windpark en het trafogebouw het volgende aan:

De welstandscommissie geeft aan dat het plan 'los' van de afsluitdijk zou moeten liggen. De plaatsing van het windpark zit in de huidige situatie te dicht tegen de afsluitdijk aan. De commissie is van oordeel dat een voldoende zelfstandige locatie van de turbinecluster een afstand tot de Afsluitdijk vereist van minimaal de diameter van de cluster zelf, dus ca. zes km.

En hoewel de clustervorm met zijn 9 tot 11 licht gekromde rijen van turbines verhoudingsgewijs compact is, is deze in strijd met het criterium van de welstandsnota van een eenvoudig alzijdig herkenbaar regelmatig patroon (in de regel een enkele lijn-opstelling). De praktijk heeft inmiddels geleerd dat een opstelling in meer dan twee rijen tot een onherkenbare zwerm van turbines leidt.

De commissie constateert dat, op basis van de welstandsnota en op basis van onderliggende structuurvisies, ten behoeve van het beoogde heldere onderscheid tussen windturbinecluster en Afsluitdijk de transformatoren qua plaatsing deel dienen uit te maken van de turbinecluster en zodoende niet thuishoren op de beoogde locatie op Breezanddijk.

Reactie gemeente:

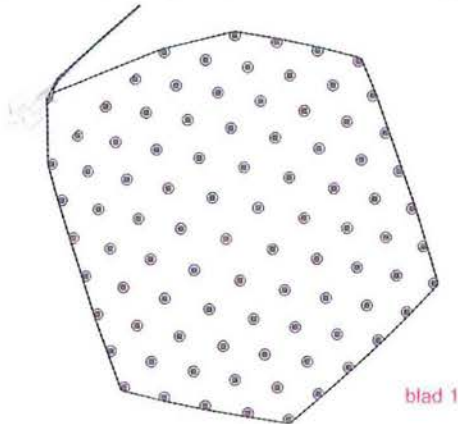
De aangevraagde omgevingsvergunning is in strijd met het bestemmingsplan Afsluitdijk. Voor windpark Fryslân is echter een (rijks)inpassingsplan in voorbereiding. Artikel 3.30, derde lid, gelezen in samenhang met artikel 3.35, zevende lid, van de Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat in zo'n geval een aanvraag niet aan het bestemmingsplan, maar aan het in voorbereiding zijnde inpassingsplan moet worden getoetst. Daarom is nagegaan of het bouwplan in strijd is met dit inpassingsplan. Dat is niet het geval

Het welstandsadvies is enkel bruikbaar voor zover het is gegrond op de gemeentelijke welstandsnota. De Wabo geeft aan dat een aanvraag om een omgevingsvergunning voor bouwen kort gezegd moet worden getoetst aan de redelijke eisen van welstand beoordeeld naar de criteria uit de daartoe vastgestelde welstandsnota. Voor zover de welstandscommissie de aanvraag voor de omgevingsvergunning heeft beoordeeld naar andere documenten dan de welstandsnota, bijvoorbeeld het Masterplan beeldkwaliteit Afsluitdijk of de Structuurvisie Toekomst Afsluitdijk, kan geen waarde toekomen aan dat advies in het kader van de verlening van de omgevingsvergunning. Dit betreft zowel de windturbines als het trafogebouw. Als dit wel zou worden gedaan, is het besluit in strijd met de Wabo en daarmee vernietigbaar. De welstandsnota biedt geen kader voor de plaatsing van de windturbines in het IJsselmeer (zie in vergelijkbare zin ECLI:NL:RVS:2009:BJ2670). Er wordt enkel een kader geboden voor de plaatsing van windturbines in de vml. gemeente Wunseradiel, waaronder plaatsing van windturbineclusters.

Het advies van de welstandscommissie is niet bruikbaar voor zover het is gericht tegen de locatiekeuzen van hetzij het windturbinepark hetzij het transformatorstation. De keuzen voor de

locaties wordt gemaakt in het rijksinpassingsplan, waarbij ook een motivering wordt gegeven voor de aanvaardbaarheid daarvan. Voor de beoordeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning is het inpassingsplan dan ook een gegeven. Hoogstens voor zover er binnen het inpassingsplan enige flexibiliteit zou zijn gegeven, is er in het kader van de welstandstoetsing ruimte om een afweging te maken. De situering van de windturbines en het trafostation is echter zodanig bestemd dat daarbij geen ruimte bestaat voor een afweging in het kader van de welstand.

Dit betekent dat er dus geen mogelijkheid is om het windturbinepark op te schuiven zodat het windpark ca. 6 kilometer los komt te liggen van de afsluitdijk. Ook is er geen mogelijkheid om het windturbinepark uit te voeren met rechte lijnen in plaats van de huidige licht gekromde lijnen. Er zit wel enige ruimte in het inpassingsplan om de windturbines enkele meters te verschuiven, echter zit er niet zoveel ruimte in om de lijnen recht uit te voeren. Dit aangezien het bouwplan dan niet meer zou voldoen aan het Rijksinpassingsplan.



Afbeelding plankaart uit rijksinpassingsplan

Hoofdvorm Windturbines:

De welstandscommissie geeft over de hoofdvorm van de windturbines het volgende aan:

De ashoogtes en diameters van de rotors variëren binnen een bandbreedte. Er is niet eenduidig in de documenten aangegeven welke bandbreedte dit is. De welstandscriteria geven ten behoeve van een evenwichtige verhouding aan dat de wieklengte niet langer wordt dan 2/3 van de ashoogte. In de combinatie van een ashoogte van 95 meter en een wieklengte van 65 meter voldoet de verhouding niet. Voor een verantwoorde beoordeling is een definitieve keuze van de afmetingen een voorwaarde

Met betrekking tot de afmetingen van de masten en de rotors wordt de vraag voorgelegd in hoeverre onderlinge verschillen binnen de cluster toch een aanvaardbaar beeld zouden kunnen opleveren. De commissie is van oordeel dat ogenschijnlijk kleine afwijkingen in een cluster toch zichtbaar zullen zijn en stelt dat ten behoeve van de regelmaat de turbines onderling identiek dienen te zijn, conform de welstandscriteria.

Reactie gemeente:

Op 11 december 2015 is door de aanvrager aangegeven dat in aanvulling op de vergunningsaanvraag, specifiek tabel 3.1 van bijlage 1, geldt dat de wieklengte niet langer is dan 2/3 van de ashoogte. Daarbij is 0 m NAP het uitgangspunt voor de ashoogte aangezien het IJsselmeerniveau afhankelijk is van zomer- of winterpeil, windsterkte en windrichting. Hiermee is voldaan aan de kritiek van de welstandscommissie op dit onderdeel.

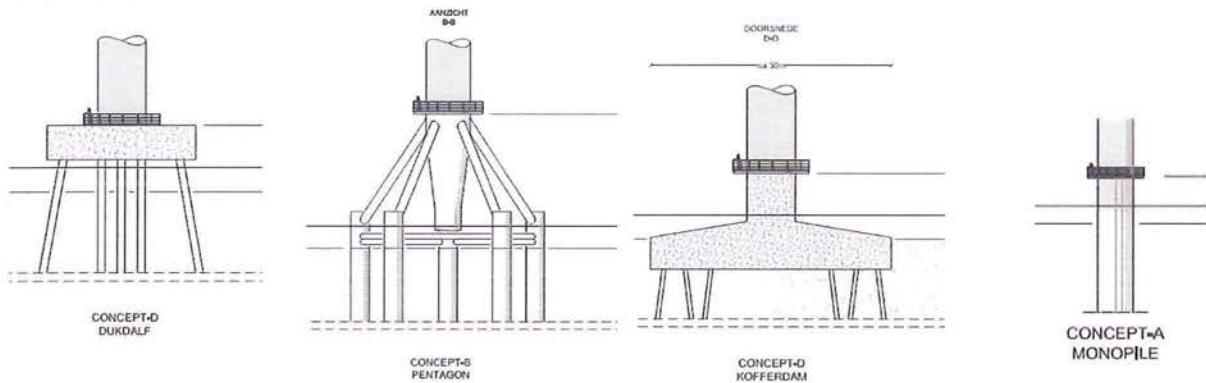
Over de vraag of een kleine afwijking in de hoogtes van de windturbines mogelijk is, is de welstandscommissie niet positief. Ook aangezien de diverse verschillen niet concreet genoeg zijn aangegeven op dit moment. Dit heeft tot gevolg heeft dat hier op dit moment ook nog geen weloverwogen besluit door de welstandscommissie over genomen kan worden. Indien men in een later stadium graag toch gebruik wil maken van windturbines van verschillende hoogtes, zal men hiervoor een wijzigingsvergunning voor aan moeten vragen welke dan wederom aan de

welstandscommissie voorgelegd zal worden aangezien de aanvraag op dat moment dan ook concreter zal zijn.

Fundering windturbines

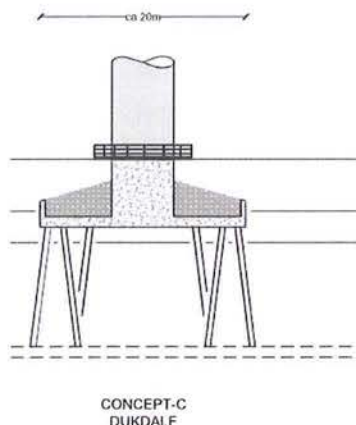
De aanvrager heeft vier verschillende typen funderingen aangevraagd. De welstandscommissie heeft hierover geoordeeld dat:

Met betrekking tot de vormgeving van de voet c.q. zichtbare fundering van de turbines merkt de commissie op dat de varianten Pentagon (met vijf schoren boven water) en Dukdalf, ook Dolphin genoemd (betonnen blokken boven de waterlijn van ca. 20 meter breed en ca. vier meter hoog!) niet voldoen aan de criteria van 'overwegend rank alsmede de ondergeschiktheid van toevoegingen. Ook het masterplan beeldkwaliteit spreekt van een beeld waarbij de masten direct uit het water omhoog rijzen. Alleen de types Monopile en Kofferdam (ook Damwand genoemd) voldoen aan dit criterium.



Het type Dukdalf is daarna door de aanvrager aangepast en nogmaals voorgelegd aan de welstandscommissie





De commissie is van oordeel dat de toevoegingen toch onvoldoende ondergeschikt zijn, mede gelet op het daarboven gesitueerde interface. Geadviseerd wordt de fundering onder water te houden, zodat de mast zonder toevoegingen in het water steekt.

Reactie gemeente:

Het funderingstype Pentagon is ingetrokken door de aanvrager. De aangepaste funderingstype Dukdalf zou de aanvrager toch in de aanvraag willen houden aangezien zij van mening zijn dat er niet op de juiste gronden beoordeeld is door de welstandscommissie.

Het college besluit om niet af te wijken van het welstandsadvies voor het funderingstype Dukdalf aangezien dit funderingstype in strijd is met de redelijke eisen van welstand. De gevraagde vergunning zal op dit punt dan ook deels geweigerd worden en hiermee wordt medewerking onthouden aan dit type fundering.

Verlichting windturbines:

De welstandscommissie geeft het volgende aan over de verlichting van de windturbines.

Hoewel de voorgestelde signaleringsverlichting niet nader is gepresenteerd en besproken, wordt geadviseerd maximale terughoudendheid te betrachten en zoveel mogelijk gebruik te maken van andere, bijvoorbeeld radargestuurde signaleringstechniek.

Reactie gemeente:

Luchtvaartverlichting op de gondel is vereist. Op grond van ICAO Annex 14 dienen obstakels hoger dan 150 meter gemarkeerd te worden. In verband met de veiligheid voor vliegverkeer moeten de (buitenste) turbines verlichting voeren. Deze lichten voldoen aan de voorschriften zoals gegeven door de Inspectie voor de Leefomgeving en Transport (ILT). Deze verlichting betreft een wit licht dat met een vaste frequentie knippert, met een lichtsterkte van 20.000 candela voor de dagperiode en een rood licht dat met een vaste frequentie knippert, met een lichtsterkte van 2.000 candela voor de nachtperiode.

De intensiteit van de luchtvaartverlichting wordt aangepast aan de meteorologische omstandigheden. Dat betekent dat de intensiteit bij goed zicht lager kan zijn dan bij minder goed zicht. De meteorologische zichtbaarheid wordt met gecertificeerde apparatuur gemeten en berekend. Indien de weersomstandigheden het toelaten wordt de intensiteit van de verlichting overeenkomstig gereduceerd. Dit gebeurt zowel voor de dag- als de nachtperiode.

Luchtvaartverlichting die uit staat tenzij er een vliegtuig aankomt (detecteren met radar) is op dit moment niet toegestaan door ILT. Het aanpassen van de intensiteit naar weersomstandigheden is wel toegestaan. Daarom is voor Windpark Fryslân gekozen voor deze laatste maatregelen.

Voor scheepvaartveiligheid wordt er nautische verlichting op de turbines aangebracht en de natuurvoorziening. Het windpark ligt op een minimale afstand van 600 meter tot de Afsluitdijk. Voor (de zichtbaarheid) van de verlichting vormen de SIGNI richtlijnen, de Richtlijnen scheepvaarttekens (RST 2008) en het Binnenvaartpolitiereglement (BPR) het kader. Voor de buitenste turbines van het windpark geldt dat deze worden verlicht met een flitsend licht dat tot

op 1,5 nautische mijl (NM) zichtbaar is. Om de lichthinder op de Friese kust zoveel mogelijk te beperken wordt hier afgeweken van de 3 NM die het SIGNI voorschrijft. 1,5NM geeft echter voldoende zicht en tijd om te reageren op de verlichting. De gehanteerde afstand is conform de Richtlijn Scheepvaarttekens (Rijkswaterstaat, 2008) die stelt dat voor de herkenbaarheid van lichten de vereiste herkenbaarheidsafstand 5 maal de scheepslengte bedraagt.

Voor alle binnenste turbines geldt dat deze van verlichting worden voorzien met een zichtbaarheid tot op 0,5 NM, waardoor op alle plekken in het windpark de eerstvolgende turbine zichtbaar is. Het flitslicht wordt bevestigd aan de buitenzijde van de turbine, dat vanuit alle richtingen zichtbaar is. Lantaarns worden geplaatst op een niveau van circa 5 meter boven NAP, onder de hoogte van de Afsluitdijk, waardoor de verlichting vanuit de Waddenzee niet zichtbaar is.

Er is geen lichthinder op de dichtst bijgelegen woning (woonboot te Breezanddijk), de IJsselmeerkust en de Afsluitdijk. Er is geen sprake van verlichting van de nachtelijke hemel (skyglow) door de aard van de nautische verlichting.

In het rijksinpassingsplan is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen waarbij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Súdwest-Fryslân de mogelijkheid hebben om door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning de aanvrager de mogelijkheid te geven om te kunnen afwijken van de zichtbaarheidsreductie voor nachtverlichting. Deze afwijkingsmogelijkheid kan enkel gebruikt worden indien het nieuwe verlichtingsplan leidt tot een grotere mate van duisternis.

Ook heeft de initiatiefnemer op 8 september verklaard in samenspraak met ILT een pilot te zijn gestart waarin twee of drie verlichtingsvarianten door ILT worden beoordeeld op aspecten van luchtverkeersveiligheid. Uiteindelijk zal ILT naar verwachting een aantal verlichtingsvarianten goedkeuren.

De verlichtingsvarianten die door ILT worden goedgekeurd zullen vervolgens door de omgeving kunnen en worden beoordeeld. Door middel van een onderzoekspilot naar de beleving van windmolenverlichting, worden de verschillende verlichtingsvarianten geanalyseerd om op basis van de uitkomsten de te komen tot de verlichtingsvariant met de meest gunstigste impact op de omgeving (en de duisternis).

Als voorbeeld over de wijze waarop genoemde onderzoekspilot naar de beleving van windmolenverlichting vormgegeven kan worden is verwezen naar een initiatief m.b.t. het Prinses Alexia Windpark Zeewolde, Nuon, Provincie Flevoland, Ministerie van Infrastructuur en Milieu en de Nederlandse Wind Energie Associatie. Binnen dit initiatief wordt gebruik gemaakt van een digipanel waarmee de mening van omwonenden belanghebbenden en andere betrokkenen wordt geïnventariseerd en meegenomen in de onderzoekspilot. Voor meer informatie wordt verwezen naar de website: www.windmolenverlichting.nl.

Om de uiteindelijke verlichtingsvariant daadwerkelijk te implementeren is er een omgevingsvergunning nodig voor de activiteit: 'handelen in strijd met het planologisch regime'. In het Rijksinpassingsplan is daartoe een afwijkingsmogelijkheid opgenomen. Ons college kan afwijken van het de planregels en toestaan dat luchtvaartverlichting met een andere zichtbaarheidsreductie wordt toegepast, mits voldaan aan een aantal voorwaarden. Voor de exacte bepaling wordt verwezen naar artikel 6.1.4. van het Rijksinpassingsplan.

Trafogebouw:

Naar aanleiding van het eerste advies van de welstandscommissie is er een compleet nieuw ontwerp van het trafogebouw gemaakt. Dit is wederom aan de welstandscommissie voorgelegd.



Wanneer de plaatsing op de dijk als gegeven moet worden beschouwd komt de commissie tot het oordeel dat het ontwerp voor het trafogebouw onder voorwaarden voldoet aan de welstandscriteria. De voorwaarden hebben betrekking op:

De inbedding in de omgeving. De keuze het trafogebouw visueel te koppelen aan het cluster van windturbines versterkt de kritiek die gericht is op de plaatsing van het cluster. Een vrije plaatsing in een setting met gebiedseigen vegetatie zonder noemenswaardige verharding doet aan de strikt utilitaire vormgeving van de afsluitdijk het meeste recht.

Het materiaalgebruik, de glansgraad van het getoonde goudkleurige monster is relatief sterk. Een proefstelling is wenselijk.

Voor de uitwerking en detaillering van het trafogebouw wordt een proefopstelling op werkelijke schaal van belang geacht. Hier kan de schaal van de panelen en de draaiing van de panelen op werkelijke schaal proefondervindelijk worden onderzocht. Daarnaast bestaat onduidelijkheid over de vormgeving (waaronder materialisatie en kleur) van het casco achter de kinetische gevel.

Reactie gemeente:

Voor het trafogebouw zullen de volgende voorwaarden aan de omgevingsvergunning worden verbonden om deze kritiek van de welstandscommissie te ondervangen:

Voordat het trafogebouw gerealiseerd mag worden dient er een proefopstelling op werkelijke schaal gerealiseerd te worden van een deel van de kinetische gevel welke ter goedkeuring voorgelegd zal worden aan de welstandscommissie.

Voordat het trafogebouw gerealiseerd mag worden dient de materialisatie en kleur van het casco van het trafogebouw ter goedkeuring voorgelegd worden aan de welstandscommissie

Voordat het trafogebouw gerealiseerd mag worden dient er een landschapsplan voor het trafogebouw ter goedkeuring voorgelegd worden aan de welstandscommissie waarop aangegeven is hoe het gebouw ingebed wordt in de omgeving.

Natuurbeschermingswet

Voor het voorgenomen project is op d.d. 14 juli 2015 een Nbw-vergunning aangevraagd. Deze aanvraag voor een Nbw-vergunning was al ingediend voordat de aanvraag voor een omgevingsvergunning is ingediend. De Nbw haakt in dit geval niet aan bij de Wabo. Het vragen van een verklaring van geen bedenkingen is niet van toepassing.

Flora en Fauna

Voor het voorgenomen project is op d.d. 14 juli 2015 een ontheffing Flora en Fauna aangevraagd. Deze aanvraag voor een ontheffing was al ingediend voordat de aanvraag voor een omgevingsvergunning is ingediend. De ontheffing Flora en Fauna haakt in dit geval niet aan bij de Wabo. Het vragen van een verklaring van geen bedenkingen is niet van toepassing.

Archeologie

Ten behoeve van de voorgenomen ontgroning is een Archeologisch Bureauonderzoek, een Inventariserend Veld Onderzoek Waterbodems (IVO-WB) *Verkennd-Opwater* en een IVO-WB *Verkennd -Onderwater* uitgevoerd. Hierbij is aangetoond dat in de ondergrond van (een deel van) het te ontgronden gebied archeologische waarden aanwezig zijn/de locatie een hoge verwachting kent.

Omdat de exacte ligging van de parkbekabeling nog niet bekend is, maar de locaties van de molenfunderingen (inclusief marges) wel, is uit praktische overwegingen gekozen het onderzoek op dit moment te beperken tot de locaties van de windmolenfunderingen, de werkzone daar omheen en de tracés tussen de funderingslocaties. Tijdens dit onderzoek zijn op een achttal locaties mogelijk archeologisch waardevolle contacten waargenomen. Ter plaatse van de windturbineposities en een straal van 50 meter daarom heen zijn geen contacten waargenomen. Aangezien twee van de contacten wel binnen een straal van 100 meter om de windturbineposities liggen, is gekozen om op deze twee locaties een Inventariserend veldonderzoek verkennd onderwater uit te voeren. Uit dit onderzoek blijkt dat beide contacten de resten van scheepswrakken betreffen met een mogelijke datering in de 17e of 18e eeuw. Uit de resultaten blijkt dat het om potentieel behoudenswaardige vindplaatsen gaat.

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft gezien de resultaten het volgende geadviseerd (brief van 24-09-2015):

- De twee nader onderzochte vindplaatsen (nrs 95 en 116) te beschermen conform het in de rapportage opgenomen advies: het hanteren van een bufferzone waarbinnen geen werkzaamheden of manoeuvres plaatsvinden, conform figuur 3 uit de notitie aanvulling aanvraag omgevingsvergunning (Pondera Consult, 15 oktober 2015), actieve archeologische begeleiding wanneer de werkschepen binnen een zone van 100 meter van de vindplaatsen komen en monitoring van de vindplaatsen voorafgaand aan, direct na afloop van en één jaar na de werkzaamheden. Dit zodat wanneer blijkt dat de vindplaatsen onverhoopt toch bedreigd worden door de werkzaamheden alsnog passende maatregelen genomen kunnen worden (zoals een waardestellend onderzoek en eventuele fysieke beschermende maatregelen).
- Geen werkzaamheden te laten plaatsvinden binnen 100 meter rondom de aangetroffen maar niet nader onderzochte zes contacten uit het Opwateronderzoek. Uit de rapportage blijkt immers dat het hier om potentieel archeologisch waardevolle vindplaatsen gaat, waarvan de aard en omvang niet zijn vastgesteld. De bufferzone voorkomt onverhoopt aantasting van archeologische waarden.
- Voor de reeds onderzochte delen waarbinnen geen contacten zijn waargenomen een passieve archeologische begeleiding af te spreken op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen. Dit om vertraging van de technische werkzaamheden te voorkomen indien onverhoopt tijdens de uitvoering door sediment afgedekte resten worden aangetroffen.
- Tot slot om, conform de resultaten van het bureauonderzoek, voorafgaand aan eventuele bodemroerende ingrepen buiten de reeds onderzochte en gerapporteerde gebieden een Inventariserend Veldonderzoek Opwaterfase uit te laten voeren en eventueel daar uit volgend noodzakelijk vervolgonderzoek.

De gemeente SWF sluit zich aan bij dit advies en neemt dit op als voorwaarden in de omgevingsvergunning.

De bekabeling tussen de windturbines en het trafogebouw maakt geen deel uit van deze aanvraag en is derhalve ook niet in de beoordeling meegenomen.

Indien het niet mogelijk is om de genoemde zones te ontzien bij de geplande maatregelen of als uit de monitoring blijkt dat aantasting optreedt dan dient het vervolg van de AMZ cyclus doorlopen te worden. Dit houdt in dat een waarderend onderzoek op locatie moet worden uitgevoerd (KNA inventariserend veldonderzoek - onderwaterfase waarderend), op basis van een door het bevoegd

gezag goedgekeurd PvE) waarbij de behoudenswaardigheid van de locatie wordt vastgesteld en een formeel selectieadvies wordt opgesteld. Dit kan uiteindelijk leiden tot definitieve opgraving van de archeologische resten of het aanbrengen van fysieke bescherming op de locaties.

Externe Veiligheid

Uit vooronderzoek is niet gebleken dat er een grotere kans is dan gemiddeld op de aanwezigheid van explosieven in of op de bodem. De hypothese is dus onverdacht. Er is gekozen voor een onderzoeksmethode met sonar, waardoor alleen objecten aan het waterbodempoppervlak kunnen worden aangetoond. Gegevens over voorwerpen in de bodem, zoals explosieven, worden dus niet verkregen.

Uit het rapport blijkt dat Contact 41 mogelijk een vliegtuigwrak is. Er kunnen meer resten van het wrak in de omgeving in de bodem liggen. Dit zal in een latere fase nader moeten worden onderzocht al dan niet i.c.m. het onderzoek voor het leggen van de elektriciteitskabels tussen de windturbines.

Bouwbesluit en bouwverordening

Het is aannemelijk gemaakt dat het plan voldoet aan de voorschriften van de bouwverordening van de gemeente Súdwest Fryslân. Ook is het aannemelijk gemaakt dat het plan voldoet aan de voorschriften van het Bouwbesluit.

Bouwkosten

De bouwkosten zijn ambtshalve vastgesteld op €477.761.639,00. Hiervan bent u op 30 juli 2015 schriftelijk over geïnformeerd.

Zienswijzen

Naar aanleiding van de publicatie van de kennisgeving en de terinzagelegging van de ontwerpbesluiten voor het project windpark Fryslân zijn in totaal 306 zienswijzen en reacties binnengekomen waarvan 182 uniek. Zie de Antwoordnota zienswijzen Windpark Fryslân d.d. 8-9-2016 voor een overzicht van de behandeling van de zienswijzen. In deze antwoordnota vindt u ook de reacties op de inhoudelijke punten uit de zienswijzen die niet specifiek zijn, respectievelijk over alle ontwerpbesluiten gaan.

Tegen het ontwerp van dit besluit zijn zienswijzen ingediend. In de genoemde antwoordnota vindt u de inhoudelijke reacties op de zienswijzen voor zover deze niet zijn opgenomen in het besluit zelf.

De Antwoordnota zienswijzen Windpark Fryslân d.d. 8-9-2016 maakt, voor zover de zienswijzen zich richten tegen het ontwerp van onderhavig besluit, onderdeel uit van het besluit. In de antwoordnota is aangegeven of de zienswijzen aanleiding geven om het onderhavige besluit aan te passen.

Bijlage 2 - Overwegingen activiteit milieu

Inleiding

De aanvraag heeft betrekking op het oprichten van een inrichting als bedoeld in artikel 2.1, lid 1 aanhef en onder e van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De Wabo omschrijft in artikel 2.14 het milieu hygiënische toetsingskader van de aanvraag. Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden.

Aangevraagd wordt:

- de bouw van 89 windturbines in het IJsselmeer;
- de bouw van een transformatorstation op Breezanddijk;
- het oprichten en in werking van het windpark met transformatorstation, Windpark Fryslân.

Toetsing oprichten, veranderen of revisie

Bij onze beslissing op de aanvraag hebben wij:

- de aspecten genoemd in artikel 2.14, lid 1, onder a van de Wabo betrokken;
- met de aspecten genoemd in artikel 2.14, lid 1, onder b van de Wabo rekening gehouden;
- de aspecten genoemd in artikel 2.14, lid 1, onder c van de Wabo in acht genomen.

In de onderstaande hoofdstukken lichten wij dit nader toe, waarbij wij ons beperken tot die onderdelen van het toetsingskader die ook daadwerkelijk op onze beslissing van invloed (kunnen) zijn. De hierna genoemde gevolgen voor het milieu die de inrichting kan veroorzaken zijn mede beoordeeld in hun onderlinge samenhang, gezien de technische kenmerken van de inrichting en de geografische ligging van de inrichting.

Algemene overwegingen BBT

Algemeen

In het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu moeten aan de vergunning voorschriften worden verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk - bij voorkeur bij de bron - te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast.

Vanaf januari 2013 moet bij het bepalen van BBT rekening worden gehouden met BBT-conclusies en bij ministeriële regeling (op basis van artikel 5.4, lid 1 van het Bor en de in de bijlage bij de Regeling omgevingsrecht (Mor) opgenomen lijst met aangewezen BBT-documenten) aangewezen informatiedocumenten over BBT.

Bij het bepalen van BBT voor deze inrichting hebben wij gebruik gemaakt van de volgende BBT-documenten:

- NRB (Nederlandse Richtlijn Bodembescherming 2012)

Het windpark valt niet onder de Richtlijn industriële emissies (RIE).

Conclusies BBT

De inrichting voldoet - met inachtneming van de aan dit besluit gehechte voorschriften - aan BBT. Voor de overwegingen per milieuthema wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

Mate van milieuzorg

De aanvrager past een milieuzorgsysteem toe van met elkaar samenhangende technische, administratieve en organisatorische maatregelen om de gevolgen die de inrichting voor het milieu veroorzaakt, te monitoren, te beheersen en voor zover het nadelige gevolgen betreft, te

verminderen. Te denken valt hierbij aan regel, m.b.t. afvoer afgewerkte olie, onderhoud op de veiligheidsvoorzieningen en daar waar nodig stilstand voorzieningen.

Afval

Preventie

Preventie van afval is een van de hoofddoelstellingen van het afvalstoffenbeleid. In hoofdstuk 13 van het LAP is het beleid uitgewerkt voor afvalpreventie.

Zowel het LAP als de genoemde programma's bevatten geen kwantitatieve doelstellingen voor afvalpreventie bij bedrijven. Om invulling te geven aan dit aspect is de handreiking 'Wegen naar preventie bij bedrijven' (Infomil 2005) als toetsingskader gebruikt. Uitgangspunt voor alle bedrijven is dat het ontstaan van afval zoveel mogelijk moet worden voorkomen of beperkt.

In de windturbines bevinden zich milieugevaarlijke stoffen, als mede in het transformator station. De verwachting is dat er weinig afvalstoffen binnen de inrichting vrijkomen. De handreiking 'Wegen naar preventie bij bedrijven' (Infomil, 2005) hanteert ondergrenzen die de relevantie van afvalpreventie bepalen. Hierin wordt gesteld dat afvalpreventie relevant is wanneer er jaarlijks meer dan 25 ton (niet gevaarlijk) bedrijfsafval en/of meer dan 2,5 ton gevaarlijk afval binnen de inrichting vrijkomt.

We hebben dan ook alleen algemene voorschriften opgenomen.

Afvalwater

Binnen de inrichting ontstaan, uitgezonderd schoon regenwater, geen bedrijfsafvalwaterstromen. Gelet hierop zijn ook geen voorschriften opgenomen over dit aspect.

Bodem

Het kader voor de bescherming van de bodem

Het (nationale) preventieve bodembeschermingsbeleid is vastgelegd in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming 2012 (NRB). Het uitgangspunt van de NRB is dat door een combinatie van voorzieningen en maatregelen (cvm) een verwaarloosbaar bodemrisico wordt gerealiseerd. Alleen in bepaalde bestaande situaties kan conform de NRB onder voorwaarden volstaan worden met een aanvaardbaar bodemrisico.

Op basis van de NRB worden de (voorgenomen) activiteiten beoordeeld en wordt bepaald welke cvm noodzakelijk is om tot een verwaarloosbaar bodemrisico te komen. Daarbij richt de NRB zich op de normale bedrijfsvoering en voorzienbare incidenten. Bodembescherming in situaties van calamiteiten wordt in het kader van de NRB niet behandeld. Een eventuele calamiteitenopvang die onlosmakelijk deel uitmaakt van de installatie, bijvoorbeeld in de vorm van een tank of opvangbassin, is wel een activiteit waar de NRB in voorziet. Tankputten en calamiteiten vijvers voor de opslag van verontreinigd bluswater worden in de NRB niet behandeld.

De bodembedreigende activiteiten

Binnen de inrichting vinden de volgende bodembedreigende activiteiten plaats: oliën in de windturbine als ook in het transformatorstation.

Activiteitenbesluit

Afdeling 2.4 van het Activiteitenbesluit heeft betrekking op het aspect bodem en is van toepassing op inrichtingen type A, inrichtingen type B en inrichtingen type C, waartoe een IPPC-installatie behoort, alsmede inrichtingen type C, waartoe geen IPPC-installatie behoort, voor zover het activiteiten betreft waarop hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit van toepassing is.

In Afdeling 2.4 van het Activiteitenbesluit en Afdeling 2.1 van de Activiteitenregeling zijn voorschriften opgenomen die betrekking hebben op:

- treffen van bodembeschermende voorzieningen en maatregelen;

- signaleren van bodemverontreiniging;
- nulsituatieonderzoek bij oprichting van inrichtingen;
- eindsituatieonderzoek na beëindigen van bodembedreigende activiteiten;
- middelvoorschriften voor bodembeschermende maatregelen;
- middelvoorschriften voor bodembeschermende voorzieningen;
- maatwerk voor aanvaardbaar bodemrisico;
- de verplichting tot het bewaren van documenten.

Over deze onderwerpen worden in de vergunning dus geen voorschriften opgenomen voor bodembedreigende activiteiten die zijn genoemd in hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit. Dit betekent in dit geval dat we in het geheel geen voorschriften hebben opgenomen.

Beoordeling en conclusie verwaarloosbaar bodemrisico

Wij hebben het bij de aanvraag bijlage 1 paragraaf 4.9 beoordeeld en stemmen in met de opzet, de uitgangspunten en de resultaten. Uit het document blijkt dat voor alle bodembedreigende activiteiten het verwaarloosbaar bodemrisico wordt behaald.

Energie

De inrichting gebruikt een beperkte hoeveelheid energie. De hoeveelheden zijn zodanig klein dat de inrichting als niet energierelevant wordt aangemerkt. Dit is in overeenstemming met het landelijke beleid zoals vastgelegd in de circulaire "energie in de milieuvergunning". Inrichtingen met een jaarlijks energieverbruik kleiner dan 25.000 m³ aardgas(equivalent) en tegelijk kleiner dan 50.000 kWh elektriciteit worden daarin als niet energierelevant bestempeld.

De inrichting is bedoeld om energie te produceren. Het verbruik is minimaal. In de vergunning zijn daarom geen voorschriften ter bevordering van het zuinig gebruik van energie opgenomen.

Slagschaduw

In de aanvraag wordt gesteld dat er op Breezanddijk rekenpunt nummer 1 in de "worst- case" scenario sprake kan zijn van meer dan 6 uur per jaar slagschaduw. Als maatregel wordt er dan een automatische stilstandsvoorziening in werking gesteld. Dit is conform artikel 3.12 van de Activiteitenregeling dit artikel geldt rechtstreeks. Er is een mogelijkheid om aanvullende maatregelen te nemen, maar is in dit geval niet noodzakelijk.

Externe Veiligheid

Algemeen

Het externe veiligheidsbeleid in Nederland is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van activiteiten voor de omgeving (mens en milieu). Het gaat hierbij onder meer om de risico's die verbonden zijn aan de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen.

Zoals in het NMP4 (Vierde Nationaal Milieubeleidsplan) is aangegeven, is de basis van het huidige risicobeleid dat het gevaar van een activiteit acceptabel is wanneer:

- het plaatsgebonden risico niet hoger is dan is genormeerd;
- de kans op een groot ongeluk met veel slachtoffers kan worden verantwoord (het groepsrisico).

Beoordeling plaatsgebonden risico en groepsrisico

Conform artikel 3.15a, lid 1 van het Activiteitenbesluit mag het PR voor een buiten de inrichting gelegen kwetsbaar object, veroorzaakt door een windturbine of een combinatie van windturbines, niet hoger zijn dan 10-6 per jaar. Er gelden geen waarden voor het GR in het Activiteitenbesluit.

Beoordeling en conclusie

Uit de aanvraag blijkt dat de turbines op meer dan voldoende afstand van risicovolle objecten zijn gelegen om geen aanvullende risico te vormen. Het Activiteitenbesluit heeft algemene veiligheidsnormen waar een windmolen aan moet voldoen. Als ondanks deze maatregelen er toch een breuk van wieken of andere calamiteiten plaatsvinden zijn er geen gevolgen te verwachten voor risico volle objecten. Ook het risico voor de scheepvaart is klein, door de afstand tot de aanwezige vaarroutes en zichtbaarheid.

Brandveiligheid

Bouwbesluit 2012

Met ingang van 1 april 2012 is het Bouwbesluit 2012 in werking getreden. De bestaande afbakening tussen bouw- en milieuregelgeving is gehandhaafd. Wanneer er sprake is van:

- een brandbare en milieugevaarlijke stof en de opslaghoeveelheid boven de grens van tabel 7.6 van het Bouwbesluit 2012 ligt, dan is de Wabo het wettelijke kader;
- een brandbare en milieugevaarlijke stof en de opslaghoeveelheid onder de grens van tabel 7.6 van het Bouwbesluit 2012 ligt, dan is het Bouwbesluit 2012 het wettelijke kader;
- een brandbare en NIET milieugevaarlijke stof, dan is het Bouwbesluit 2012 het wettelijke kader.

De algemene regeling over de verplichte aanwezigheid, onderhoud en controle van mobiele brandblusmiddelen (inclusief brandslanghaspels) is geregeld in het Bouwbesluit 2012.

In de inrichting vinden geen activiteiten plaats, waardoor de kans op brand of explosie zodanig is dat hiervoor extra maatregelen noodzakelijk zijn. Ten aanzien van blusapparatuur zijn in afdeling 6.7 van het bouwbesluit 2012 voldoende voorschriften gesteld, die rechtstreeks van toepassing zijn op deze situatie.

Geluid en trillingen

Algemeen.

Het windpark is gelegen in het IJsselmeer ten zuiden van de afsluitdijk in de gemeente Sudwest Fryslân. Een trafostation maakt onderdeel uit van de inrichting en wordt gevestigd langs de afsluitdijk nabij het tankstation aan de Breezanddijk. .

De dichtstbijzijnde woningen aan de Sluisweg te Kornwerderzand zijn gelegen op ruim 5 km van de rand van het windpark. Op circa 1000 m aan de noordwestzijde van de zuidwesthoek van het windpark is een woonboot gelegen. Dit is een geluidgevoelige bestemming. De afstand van de woonboot tot het noordoostelijk daarvan te vestigen transformatorstation bedraagt circa 550 m. Tevens is daar een kampeerplaats gevestigd. Deze bestemming is volgens de begripsomschrijvingen in het Activiteiten besluit niet geluidgevoelig.

Normstelling

De geluidsimmissie bij de geluidgevoelige bestemmingen wordt veroorzaakt door de windturbines en het transformatorstation. De inrichting is een type C inrichting. In hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit zijn voor windturbines de artikelen met betrekking tot geluid opgenomen.

In artikel 3.14a is aangegeven dat een windturbine of een combinatie van windturbines voldoet ten behoeve van het voorkomen of beperken van geluidhinder aan de norm van ten hoogste 47 dB Lden en aan de norm van ten hoogste 41 dB Lnight op de gevel van gevoelige gebouwen en bij gevoelige terreinen op de grens van het terrein.

Het bevoegd gezag kan conform het 2^e lid van artikel 3.14a bij maatwerkvoorschrift teneinde rekening te houden met cumulatie van geluid als gevolg van een andere windturbine of een andere combinatie van windturbines, normen met een lagere waarde vaststellen ten aanzien een van de windturbines of een combinatie van windturbines.

Ook kan het bevoegd gezag conform het 3^e lid van artikel 3.14a bij maatwerkvoorschrift in verband met bijzondere lokale omstandigheden normen met een andere waarde vaststellen.

In artikel 2.16b van het Activiteitenbesluit is aangegeven dat de afdeling 2.8 "Geluidhinder" van toepassing is op inrichtingen type A of B. Het betreft hier een type C inrichting. Voor het geluid van het transformatorstation moeten dus geluidsvoorschriften worden opgenomen in de vergunning.

Het geluid ten gevolge van het transformatorstation moet dan beoordeeld worden volgens de "Handreiking industrielawaai en vergunningverlening" (in het vervolg "Handreiking"). Voor de richtwaarden moet worden aangesloten bij de in hoofdstuk 4 van de Handreiking genoemde woonomgevingen.

Geluidsonderzoek

Bij de aanvraag is een "Akoestisch onderzoek, onderzoek naar slagschaduw hinder en productieberekening van het op te richten windpark Fryslân (kenmerk s12004ASPWP Fryslân V7.2 van 10 december 2014 gevoegd Hieruit blijkt onder andere het volgende.

Windturbines

Dit onderzoek voldoet aan de artikelen 3.14a en 3.14b van de Activiteitenregeling. Er is onderzoek gedaan naar de geluidsemissie van de windturbines waarbij 3 scenario's zijn onderzocht. Het betreft de scenario's A, B en C met resp. 89, 60 of 65 turbines in een rasteropstelling. Tevens is in elk scenario een worst- en best case onderzocht. Een worst- of best case is afhankelijk van de geluidsproductie van het gekozen type windturbine waarbij in de best case gekozen is voor een stiller type. De aanvraag voor windpark Fryslân betreft de aanvraag voor 89 windturbines, overeenkomstig scenario A, type Siemens SWT-4.0-130.

Uit het onderzoek blijkt dat bij de meest nabij gelegen gevoelige bestemming, de woonboot aan de Zuiderhaven van de Breezanddijk, wordt in het scenario A in de best case voldaan aan de normstelling $L_{den} = 47$ dB en $L_{night} = 41$ dB als genoemd in artikel 3.14a lid 1 van het Activiteitenbesluit. In scenario A in de worst case wordt deze norm met 3 dB overschreden. Bij de daarna dichtstbij gelegen geluidgevoelige bestemmingen (woningen Sluisweg Kornwerderzand) wordt ruim voldaan aan de normstelling. De geluidsbelasting bedraagt daar $L_{den} = 36$ dB en $L_{night} = 30$ dB.

In de rapportage wordt aangegeven dat mitigerende maatregelen mogelijk zijn om wel te kunnen voldoen bij de woonboot.

In scenario A moet op vijf turbines de instelling aangepast worden. Op de twee meest nabij gelegen turbines (nrs. 525 en 534) moet de reductiemodus "-6 dB" voor dag-, avond- en nachtperiode aangebracht worden. Voor drie verder gelegen turbines (nrs. 517, 526 en 535) is dat ook vereist, echter alleen voor de nachtperiode. De geluidsbelasting voldoet met deze mitigerende voorzieningen dan aan de genoemde normstelling $L_{den} = 47$ dB en $L_{night} = 41$ dB.

In tabel 2.3 van het geluidsonderzoek zijn deze vereiste voorzieningen per windturbine precies aangegeven. In hoofdstuk 2.10.1 en 2.10.2 is aangegeven dat deze voorzieningen zullen worden aangebracht indien het betreffende scenario wordt uitgevoerd.

Het bevoegd gezag kan conform artikel 3.14 lid 2 bij maatwerk rekening houden met cumulatie van geluid ten gevolge van andere windturbines. Nabij de woonboot of de woningen aan de Sluisweg te Kornwerderzand zijn geen andere windturbines aanwezig of gepland waardoor het gecumuleerde niveau hoger zou worden dan de normstelling in artikel 3.14 lid 1. Er kan op basis van artikel 3.14 lid 2 geen maatwerkvoorschrift worden vastgesteld. Het bevoegd gezag kan conform artikel 3.14 lid 3 bij maatwerk rekening houden met bijzonder lokale omstandigheden. De gemeente heeft voor de betreffende woonbestemmingen (de woonboot of de woningen aan de Sluisweg te Kornwerderzand) geen specifiek geluidbeleid of verordening vastgesteld op basis waarvan andere normen gesteld kunnen worden.

In de provinciale milieuverordening van de provincie Fryslân is de Waddenzee grotendeels als stiltegebied aangewezen. Er is geen specifieke normstelling opgenomen waaraan een inrichting moet voldoen. Voor de beoordeling kan wel aangesloten worden bij de algemene streefwaarde voor landelijk (stil) gebied van 40 dB(A). Het ministerie van I en M stelt voor stiltegebieden ook een streefwaarde van 40 dB(A).

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat de 40 dB(A) contour ten gevolge van het windpark in de drie best case scenario's de grens van het stiltegebied niet overschrijden. Echter in de worst case scenario's met maatregelen is er wel sprake van een grensoverschrijding. Het grootste deel van die overschrijding is gelegen in het uitzonderingsgebied vanwege de aanliegroute van de Vliehors. In dit gebied kan door het vliegverkeer nu al niet voldaan worden aan de streefwaarde van 40 dB(A). De 40 dB(A) contour ten gevolge van de Rijksweg overschrijdt aan de noordzijde van de afsluitdijk de begrenzing van het stiltegebied ook deels. In een klein deel van het stiltegebied wordt de streefwaarde overschreden. Het overschrijdingsgebied kan groter worden bij hogere windsnelheden. Het omgevingsgeluid ten gevolge van wind neemt dan echter ook toe en zal dan ook hoger worden dan de streefwaarde van 40 dB(A). De verwachting is dat ook in de worst case situaties de rust in het stiltegebied Waddenzee bewaard zal blijven. De beperkte overschrijdingen van de streefwaarden in een klein gedeelte aan de rand van het stiltegebied zijn acceptabel. Er wordt op basis van artikel 3.14 lid 3 geen maatwerkvoorschrift vastgesteld, mits het bronvermogen van de uiteindelijk te kiezen windturbine, lager of gelijk blijft dan het bronvermogen van de worstcase uit scenario A. Indien het bronvermogen hoger is dan het bronvermogen uit de worstcase van scenario A dan dient er een nieuw akoestisch onderzoek ter beoordeling worden ingediend.

Transformatorstation

In het onderzoek is uitgegaan van een continu bronvermogen, waardoor bij het maatgevende immissiepunt (de woonboot) een geluidbelasting van 30 dB(A) zal optreden, zijnde een etmaalwaarde van 40 dB(A). Echter vanwege mogelijk tonaal geluid moet de straffactor van 5 dB toegepast worden. Daardoor bedraagt de geluidsbelasting 45 dB(A) etmaalwaarde (waarbij de nachtwaarde van 35 dB(A) maatgevend is). De omgeving van de woonboot is niet duidelijk te karakteriseren volgens tabel 4 in de Handreiking, omdat geen sprake is van een landelijke omgeving, een rustige woonwijk met weinig verkeer of een woonwijk in de stad. De woonboot is circa 300 meter ten zuiden van de grens van het stiltegebied gelegen, wat zou kunnen duiden op een landelijke omgeving. De woonboot is echter ook gelegen nabij een Rijksweg met redelijk veel verkeer. Op basis van de Handreiking speelt het bestaande referentieniveau van het omgevingsgeluid een belangrijke rol indien de richtwaarden overschreden worden. Voor de nachtperiode zou dit het geval zijn als uitgegaan wordt van een landelijk gebied met een richtwaarde van 30 dB(A) etmaalwaarde.

In het akoestisch onderzoek is in hoofdstuk 2.12 "Cumulatieve effecten" de geluidsbelasting ten gevolge van wegverkeer aangeven. De geluidsbelasting in de nachtperiode bedraagt bij de woonboot volgens de rekenresultaten 55 dB(A). Het referentieniveau is volgens de definitie in de Handreiking 10 dB(A) lager en bedraagt dan 45 dB(A). De woonboot wordt aan de noordoostzijde het hoogste belast door het transformatorstation. Op deze "gevel" is ongeveer de helft van het verkeer maatgevend en geeft een reductie van 3 dB. Het referentieniveau zal op die gevel 42 dB(A) zijn. De geluidsbelasting van het transformatorstation bedraagt in de nachtperiode inclusief de straffactor voor tonaal geluid maximaal 35 dB(A). Er kan ruim voldaan worden aan het heersende referentieniveau. Voor het continu geluid van het transformatorstation worden geluidsvoorschriften opgenomen waarbij een geluidsbelasting geldt van 35 dB(A) in de nacht-, avond- en dagperiode ter plaatse van de dichtstbijzijnde geluidgevoelige bestemming (de woonboot).

Cumulatie verschillende geluidbronnen

Ter plaatse van de woonboot is de geluidsbelasting ten gevolge van het windturbinepark het hoogst. Naast het windturbinegeluid wordt het geluid van het transformatorstation vergund. Overige geluidsbronnen zijn de Rijksweg en vliegtuiglawaai. Mogelijk scheepvaartlawaai ten gevolge van beroepsvaart is op deze locatie niet aanwezig.

In hoofdstuk 4 van bijlage 4 van de Activiteitenregeling milieubeheer zijn voor cumulatie van deze verschillende geluidsbronnen rekenregels gesteld. Op basis van een vergelijking van het gecumuleerde niveau van de huidige situatie met de nieuwe situatie wordt beoordeeld of deze toename acceptabel wordt geacht.

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat in de huidige situatie het L_{cum} is 63 dB ter plaatse van de woonboot ten gevolge van het wegverkeer en luchtvaartlawaai. In de toekomstige situaties bedraagt het L_{cum} 64 dB in alle 3 de worst case scenario's waarbij de mitigerende maatregelen zijn toegepast. In de best-case scenario's is er geen toename van het L_{cum} . De huidige akoestische situatie bij de woonboot is in de huidige situatie tamelijk slecht met een L_{cum} niveau van 63. Dit

wordt bepaald door de Rijksweg. De toename van maximaal 1 dB in de worst case is beperkt en verhoogt de tamelijke slechte akoestische kwaliteit vrijwel niet. De extra geluidsbijdrage van het windpark is minimaal en wordt acceptabel beschouwd. Ter plaatse van de woningen aan de Sluisweg is de bijdrage van het windpark zo laag dat er geen toename is van het gecumuleerde niveau.

Geur

De aanvraag betreft het oprichting van een windturbinepark. De inrichting zal niet zorgen voor enige vorm van geurhinder, omdat er geen emissies binnen de inrichting vrijkomen.

Lucht

Toetsingskader

De grenswaarden voor de luchtkwaliteit uit Bijlage 2 van de Wet milieubeheer (Wm), betreffende de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide, zwevende deeltjes (PM₁₀) lood, koolmonoxide en benzeen in de lucht worden door ons als toetsingscriterium gehanteerd. Tevens is in deze bijlage een richtwaarde voor ozon gedefinieerd en zijn richtwaarden gegeven voor het totale gehalte in de PM₁₀ fractie voor arseen, cadmium, nikkel en benzo(a)pyreen.

De Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007 (RBL2007) bevat grenswaarden voor de luchtkwaliteit die door het bevoegd gezag als toetsingscriterium in de vergunningverlening moeten worden gehanteerd. Deze grenswaarden geven een niveau aan van de kwaliteit van de buitenlucht dat niet mag worden overschreden. Het RBL is niet van toepassing op de werkplek. Dit betekent dus dat toetsing van de normen geschiedt buiten het terrein van de inrichting.

In beginsel dient ter beperking van de emissies BBT te zijn toegepast. Worden desondanks overschrijdingen van de grenswaarden verwacht en er is sprake van een in betekenende mate bijdrage van de inrichting, dan moet worden gezocht naar aanvullende eisen of alternatieven, waardoor de bijdrage van de inrichting per saldo niet groter wordt dan voor het te nemen besluit voor de vergunningverlening.

Op grond van artikel 5.16 en 5.19 Wm kunnen wij vergunning verlenen, indien:

- de concentratie in de buitenlucht van de in bijlage 2 van de Wm genoemde luchtverontreinigende stoffen per saldo niet toeneemt (art. 5.16, lid 1b Wm) of niet in betekenende mate toeneemt (art. 5.16, lid 1c) ten gevolge van de aangevraagde activiteiten;
- de concentratie in de buitenlucht van de in bijlage 2 van de Wm genoemde luchtverontreinigende stoffen (inclusief eventuele lokale bronnen in de omgeving van de inrichting) vermeerderd met de immissie ten gevolge van de activiteiten binnen de inrichting (inclusief voertuigbewegingen van en naar de inrichting) lager is dan de grenswaarden, zoals vermeld in Bijlage 2 van de Wm (art. 5.16, lid 1a).

De inrichting zal niet zorgen voor een uitstoot van emissies en wij zijn van mening dat de aangevraagde activiteiten vergunbaar zijn wat betreft het aspect lucht. Immers binnen de activiteiten zijn er geen processen die emissie kunnen uitstoten.

Conclusie

Vanuit het bovenstaand toetsingskader zijn er geen redenen om de omgevingsvergunning te weigeren.

In deze beschikking zijn de voor deze activiteit relevante voorschriften in bijlage opgenomen.

Activiteitenbesluit wet Milieubeheer

In het Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna: Activiteitenbesluit) zijn voor bepaalde activiteiten die binnen inrichtingen plaats kunnen vinden, algemene regels opgenomen. Deze regels zijn direct werkend en mogen niet in de omgevingsvergunning worden opgenomen, tenzij er maatwerk mogelijk en noodzakelijk is.

In bijlage I, onderdelen B en C van het besluit omgevingsrecht (Bor) wordt aangegeven of voor een inrichting een vergunningplicht geldt. Op basis van categorie 20.6 uit Onderdeel C van Bijlage I van het Bor geldt voor de inrichting de vergunningplicht. Binnen de inrichting vinden activiteiten plaats die vallen onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. Voor de aangevraagde activiteiten houdt dit in dat - voor zover deze betrekking hebben op de genoemde (deel)activiteiten - moet worden voldaan aan de volgende artikelen uit het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Activiteitenregeling:

Afvalwaterbeheer

- Paragraaf 3.1.3 Lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening;

Installaties

- Paragraaf 3.2.3 In werking hebben van de windturbines;

Het bevoegd gezag kan voor bepaalde in het Activiteitenbesluit genoemde activiteiten aanvullende maatwerkvoorschriften vaststellen voor zover die mogelijkheid in het Activiteitenbesluit is aangegeven.

Er worden in dit geval geen aanvullende maatwerkvoorschriften vastgesteld voor genoemde activiteiten. De voorschriften uit het Activiteitenbesluit voldoen voor deze situatie.

Milieu effect rapportage

Het MER is opgesteld ten behoeve van de besluitvorming in het kader van de aanvraag om vergunning op grond van de Wabo voor het oprichten van een windturbinepark. Het MER is bedoeld om de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het milieu inzichtelijk te maken en zo de milieubelangen een volwaardige plaats bij de besluitvorming op de aanvraag te geven. Er is gelijktijdig zowel een plan-m.e.r. als een project-m.e.r. doorlopen, en er is een gecombineerd Milieueffectrapport (MER) opgesteld. Het MER moet voldoen aan de artikelen 7.7 (inhoud plan MER) en artikel 7.23 (inhoud besluit-MER) van de Wet milieubeheer.

Wij hebben geoordeeld (Wm, art.7.28 lid 1b) dat het MER voldoende uitwerking geeft aan het advies voor de reikwijdte en het detailniveau van het MER en geen evidente onjuistheden bevat.

Evaluatie

Het bevoegd gezag is op basis van artikel 7.39 van de Wet milieubeheer verplicht een evaluatieprogramma op te stellen. Bij het besluit over het voornemen moet zij bepalen hoe en op welk moment de effecten op het milieu zullen worden geëvalueerd. Een dergelijk programma heeft als doel om de voorspelde effecten te kunnen vergelijken met de daadwerkelijk optredende effecten indien daar aanleiding voor bestaat. Monitoring en evaluatie is aan te bevelen indien mogelijk grote negatieve effecten zijn te verwachten. De opzet voor het evaluatieprogramma wordt gebaseerd op de in het MER geconstateerde leemten in kennis. Wanneer de daadwerkelijke effecten sterk afwijken van de voorspelde, kan het evaluatieprogramma voor het bevoegd gezag aanleiding geven om effecten te (laten) reduceren of ongedaan te maken. Vanwege de gevoelige locatie is het wenselijk om een mer-evaluatie uit te voeren 5 jaar na oprichting. We hebben daartoe voorschriften in de vergunning opgenomen.

Bijlage 3 - Gewaarmerkte stukken

Gewaarmerkte stukken

De volgende documenten worden meegezonden met het besluit en zijn als gewaarmerkt stuk bijgevoegd, deze maken onderdeel uit van deze omgevingsvergunning:

- Aanvraagformulier, ingekomen 14-07-2015;
- welstandsadvies W15SWF440-1, d.d. 20-10-2015
- welstandsadvies W15SWF440-2, d.d. 07-01-2016
- welstandsadvies W15SWF440-3, d.d. 25-01-2016
- Tekening Ventolines, A1-01 d.d. 9-6-2015
- Tekening Ventolines, A2-01, d.d. 9-6-2015
- Tekening Ventolines, A4-01, d.d. 15-10-2015
- Tekening Ventolines, B1-01, d.d. 5-12-2014
- Tekening Ventolines, B1-02, d.d. 5-12-2014
- Tekening Ventolines, B1-03, d.d. 5-12-2014
- Tekening Ventolines, B2-01, d.d. 15-12-2014
- Tekening Ventolines, B2-02, d.d. 15-12-2014
- Tekening Ventolines, B4-01, d.d. 02-12-2015
- Tekening Ventolines, B4-02, d.d. 02-12-2015
- Tekening Ventolines, B5-01, d.d. 15-12-2014
- Tekening Ventolines, B5-02, d.d. 15-12-2014
- Akoestisch onderzoek, S12004 ASP WP Fryslan V7.2, d.d. 10-12-2014
- Archeologisch onderzoek, Vestigia, V1098, d.d. 15-10-2013
- Plan van aanpak Inventariserend veldonderzoek, Periplus Archeomare, d.d. 11-5-2015
- Archeologisch onderzoek Opwaterfase, Grontmij, 336992, d.d. 20-04-2015
- Inventariserend Veldonderzoek (opwaterfase), Periplus Archeomare, 15A013-01, d.d. 9-7-2015
- Aanvulling Wabo, Pondera Consult, 709026/MTK/WABO/02, d.d. 11-12-15
- Bijlage 1 Toelichting omgevingsvergunning Windpark Fryslan, Pondera Consult, 709026, d.d. 14-7-15
- Aanvulling aanvraag omgevingsvergunning, Pondera Consult, 709026, d.d. 15-10-2015
- Aanvulling aanvraag omgevingsvergunning Windpark Fryslan, Pondera Consult, 709026/MTK/Wabo/03, d.d. 3-2-16
- Detailboek Transformatorstation, Olivier Architecten, tek.nr 600, d.d. 22-01-2016
- Tekening Transformatorstation, Olivier architecten, tek.nr. 200, d.d. 22-01-2016
- Antwoordnota zienswijzen Windpark Fryslan d.d. 7-9-2016

Bijlage 4 - Voorschriften activiteit bouw

Aan de omgevingsvergunning zijn de volgende voorschriften verbonden:

Brandpreventie

Vluchtroutes

Als er vluchtdeuren aanwezig zijn dan moeten deze zonder sleutel te openen zijn.

Er zijn in de windmolens en de bijbehorende bouwwerken geen vloeren aanwezig die zijn bestemd voor personen. Op basis van milieuregelgeving en ARBO voorschriften worden er mogelijk vluchtroutes voorgeschreven. Dit valt buiten deze toetsing.

Eigenschappen constructieonderdelen

Constructieonderdelen aan de binnenzijde van zowel de windmolens als de bijbehorende bouwwerken moeten voldoen aan brandklasse D en rookklasse s2.

Constructieonderdelen aan de buitenzijde van zowel de windmolens als de bijbehorende bouwwerken moeten voldoen aan brandklasse D.

Bestrijden van brand

Er dient een draagbaar blusmiddel in het bouwwerk geplaatst te worden.

Er dient een opstelplaats voor de brandweer ten behoeve van een innamepunt in het IJsselmeer gerealiseerd te worden. Drie maanden voor aanvang van de bouwwerkzaamheden van het transformatorstation wordt het ontwerp van de bluswatervoorziening voorgelegd aan de gemeente.

De opstelplaats zal voldoen aan eisen zoals deze op 3 september 2015 via de gemeente Súdwest-Fryslân zijn ontvangen, te weten:

- *Afmeting: Breedte 4 meter, lengte 10 meter, vrije doorgang hoogte 4,2 meter.*
- *Draagvermogen: aslast 10 ton en totaal gewicht 15 ton.*
- *Bereikbaarheid bluswater: Maximaal 6 meter, hoogte verschil max 5 meter.*
- *Bebording verboden te parkeren i.v.m. bluswatervoorziening brandweer.*

De lengte van de aanzuigleiding is afhankelijk van de locatie van de opstelplaats. Dit zal naar verwachting enkele meters zijn. De leiding moet luchtdicht zijn. De diameter van de aanzuigleiding is circa 100 - 120 mm. De aanzuigleiding zal in de kering (onder de zetsteen) geplaatst worden.

Milieumelding:

Artikel 3.14 activiteitenbesluit milieubeheer

1. Een windturbine wordt ten minste eenmaal per kalenderjaar beoordeeld op de noodzakelijke beveiligingen, onderhoud en reparaties door een deskundige op het gebied van windturbines.
2. Indien wordt geconstateerd of indien het redelijk vermoeden bestaat dat een onderdeel of onderdelen van de windturbine een gebrek bezitten, waardoor de veiligheid voor de omgeving in het geding is, wordt de windturbine onmiddellijk buiten bedrijf gesteld en het bevoegd gezag daaromtrent geïnformeerd. De windturbine wordt eerst weer in bedrijf genomen nadat alle gebreken zijn hersteld.
3. Indien een windturbine als gevolg van het in werking treden van een beveiliging buiten bedrijf is gesteld, wordt deze pas weer in werking gesteld nadat de oorzaak van het buiten werking stellen is opgeheven.
4. Bij het inwerking hebben van een windturbine worden ten behoeve van het voorkomen of beperken van slagschaduw en lichtschittering de bij ministeriële regeling te stellen maatregelen toegepast.
5. Een windturbine voldoet ten behoeve van het voorkomen van risico's voor de omgeving en ongewone voorvallen, dan wel voor zover dat niet mogelijk is het zoveel mogelijk beperken van de risico's voor

de omgeving en de kans dat ongewone voorvallen zich voordoen en de gevolgen hiervan aan de bij ministeriële regeling te stellen eisen.

Constructieve veiligheid. Wat moet u 6 tot 3 weken vóór de bouw aanleveren?

U moet nog constructieve berekeningen en tekeningen aanleveren. Dit betreft de U moet deze gegevens uiterlijk drie weken voor de turbinefundaties en het transformatorstation. U moet deze gegevens uiterlijk drie weken voor de start van de bouwwerkzaamheden aanleveren. In de praktijk blijkt de periode van drie weken te kort. Als de gemeente fouten ziet leidt dit al snel tot vertragingen in de bouw. Wij raden daarom aan om een periode van zes weken aan te houden. De constructies moeten zijn ontworpen en berekend om voldoende sterkte en stabiliteit te bezitten. De berekeningen moeten voldoen aan eisen zoals die vermeld zijn in de Eurocodes. De Eurocodes zijn technische voorschriften voor het maken van constructieberekeningen. U mag pas bouwen als de gemeente de berekeningen en tekeningen heeft goedgekeurd.

U moet nog een veiligheidsplan indienen. Dit moet u uiterlijk drie weken voor de start van de werkzaamheden doen. In het veiligheidsplan geeft u aan hoe u ervoor zorgt dat er veilig en verantwoord wordt gewerkt. Hierbij moet u denken aan het bouwterrein, de directe omgeving en de openbare ruimte.

Wat moet u 2 dagen vóór de start van de bouw doen?

U moet tenminste twee dagen van te voren de start van de bouw bij de gemeente melden. Dit kan door het gele antwoordkaartje in te vullen en op te sturen. U mag pas bouwen als de gemeente het peil en de rooilijnen heeft gecontroleerd. Het peil is de hoogte van de afgewerkte begane grondvloer. De rooilijnen zijn de grenzen op uw terrein waarbinnen u moet bouwen. Dit geldt natuurlijk niet voor een interne verbouwing, een dakkapel of bijvoorbeeld een aanbouw. De peilhoogte en de plaats op het terrein is dan al bekend. U kunt contact opnemen met de gemeentelijke toezichthouders via het algemene telefoonnummer 14 0515. Vraag naar het team Toezicht en Handhaving.

Ook moet u minimaal twee dagen van te voren een melding doen van:

- de start van het graafwerk;
- de start van de werkzaamheden voor grondverbetering;
- de start van de heilwerkzaamheden of het boren van de funderingspalen;
- de start van het betonstorten.

Als u werkzaamheden laat uitvoeren door een aannemer, spreek dan goed af wie de meldingen aan de gemeente zal doen.

Wat doet u als de bouw klaar is?

Als de bouw klaar is meldt u dit aan de gemeente. Zonder gereed melding mag het gebouw niet in gebruik worden genomen. U kunt het werk gereed melden door het groene antwoordkaartje in te vullen en op te sturen. Een toezichthouder kan dan een afspraak met u maken en controleren of volgens de vergunning is gebouwd. Als alles in orde is, wordt uw bouwdoos afgesloten. U mag daarna het gebouw in gebruik nemen. Als het gebouw een (nieuw) adres heeft gekregen moet u binnen 14 dagen een huisnummerplaatje aanbrengen.

Welstand

Voordat het trafogebouw gerealiseerd mag worden dient er een proefopstelling op werkelijke schaal gerealiseerd te worden van de kinetische gevel welke ter goedkeuring voorgelegd zal worden aan de welstandscommissie.

Voordat het trafogebouw gerealiseerd mag worden dient de materialisatie en kleur van het casco van het trafogebouw ter goedkeuring voorgelegd worden aan de welstandscommissie

Voordat het trafogebouw gerealiseerd mag worden dient er een landschapsplan voor het trafogebouw ter goedkeuring voorgelegd worden aan de welstandscommissie waarop aangegeven is hoe het gebouw ingebed wordt in de omgeving.

Archeologie

De twee nader onderzochte vindplaatsen (nrs 95 en 116) dienen beschermd te worden conform het in de rapportage opgenomen advies:

- het hanteren van een bufferzone waarbinnen geen werkzaamheden of manoeuvres plaatsvinden
 - actieve archeologische begeleiding wanneer de werkschepen binnen een zone van 100 meter van de vindplaatsen komen en monitoring van de vindplaatsen voorafgaand aan, direct na afloop van en één jaar na de werkzaamheden.
 - Dit zodat wanneer blijkt dat de vindplaatsen onverhoopt toch bedreigd worden door de werkzaamheden alsnog passende maatregelen genomen kunnen worden (zoals een waardestellend onderzoek en eventuele fysieke beschermende maatregelen).
- Geen werkzaamheden te laten plaatsvinden binnen 100 meter rondom de aangetroffen maar niet nader onderzochte zes contacten uit het Opwateronderzoek. Uit de rapportage blijkt immers dat het hier om potentieel archeologisch waardevolle vindplaatsen gaat, waarvan de aard en omvang niet zijn vastgesteld. De bufferzone voorkomt onverhoopt aantasting van archeologische waarden.
- Voor de reeds onderzochte delen waarbinnen geen contacten zijn waargenomen een passieve archeologische begeleiding af te spreken op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen. Dit om vertraging van de technische werkzaamheden te voorkomen indien onverhoopt tijdens de uitvoering door sediment afgedekte resten worden aangetroffen.
- Tot slot om, conform de resultaten van het bureauonderzoek, voorafgaand aan eventuele bodemroerende ingrepen buiten de reeds onderzochte en gerapporteerde gebieden een Inventariserend Veldonderzoek Opwaterfase uit te laten voeren en eventueel daar uit volgend noodzakelijk vervolgonderzoek.

Verlichting:

Voorwaarden inzake verlichting

De nachtverlichting van de windturbines dient te worden gereduceerd met inachtneming van onderstaande voorwaarden:

- indien de zichtbaarheid > 10.000 m bedraagt wordt de lichtintensiteit gereduceerd naar 10% van 2.000 candela;
- indien de zichtbaarheid > 5.000 m bedraagt wordt de lichtintensiteit gereduceerd naar 30% van 2.000 candela.

Bovengenoemde voorwaarden vervallen op het moment dat het college van burgemeesters en wethouders, met toepassing van de afwijkmogelijkheid als genoemd in artikel 6.1.4 van het Rijksinpassingsplan, een omgevingsvergunning voor een afwijkend verlichtingsplan afgeven en dit verlichtingsplan daadwerkelijk is gerealiseerd.

Intrekking vergunning

Op grond van artikel 2.33 lid 2 van de Wabo kan het bevoegd gezag de omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk intrekken, voor zover:

- a. gedurende drie jaar, dan wel indien de vergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a onderscheidenlijk b of g, gedurende 26 weken onderscheidenlijk de in de vergunning bepaalde termijn, geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning;
- b. de vergunninghouder daarom heeft verzocht;

Voorlopige bestemming

Deze omgevingsvergunning sluit aan bij de voorlopige bestemming zoals neergelegd in het rijksinpassingsplan en geldt daarom voor een termijn van 30 jaar (ingående op het moment van inwerkingtreding van het rijksinpassingsplan). Vergunninghouder is verplicht om na het verstrijken van deze termijn de voor de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand hersteld te hebben.

Bijlage 5 - Voorschriften activiteit milieu

1 Afval

1.1 Registratie

- 1.1.1 De vergunninghouder moet een registratie bijhouden van de aard, samenstelling, oorsprong en omvang van afvalstoffen en moet op verzoek van het Bevoegd Gezag getoond kunnen worden.
- 1.1.2 Opslag van afvalstoffen
- 1.1.3 Afvalstoffen moeten zodanig gescheiden van elkaar worden opgeslagen dat de verschillende soorten afvalstoffen ten opzichte van elkaar geen reactiviteit kunnen veroorzaken.
- 1.1.4 Het vervoer van het afval van de plaats van ontstaan/verzamelen in de inrichting vanuit de inrichting moet zodanig plaatsvinden, dat zich geen afval in de omgeving kan verspreiden.
- 1.1.5 Gemorste vaste gevaarlijke afvalstoffen moeten direct worden opgeruimd en afgevoerd in een daarvoor bestemde container van doelmatig materiaal of in daarvoor bestemde doelmatige emballage.

2 Geluid en trillingen

- 2.1.1 Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) geproduceerd door het transformatorstation van de inrichting, mag, ter plaatse van de dichtstbijzijnde woonboot, zijnde immissiepunt 1 in het "Akoestisch onderzoek, onderzoek naar slagschaduw hinder en productieberekening van het op te richten windpark Fryslân (kenmerk s12004ASPWP Fryslân V7.2) van 10 december 2014, niet meer bedragen dan 35 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode.
- 2.1.2 Zodra, doch voor de start van de bouw van het windpark, bekend is, welk type windturbine gebruikt gaat worden moet dit worden gemeld aan het bevoegd gezag.

3 MER evaluatie windturbinepark

- 3.1.1 Binnen een jaar na het in werking zijn van het windpark dient de vergunninghouder een monitoringsprogramma ten behoeve van de m.e.r.-evaluatie aan te leveren, ter goedkeuring van het Bevoegd Gezag. Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen aan de onderzoeksopzet.
- 3.1.2 In het monitoringsprogramma wordt in ieder geval opgenomen:
 - a. Ecologische effecten
 - b. Ontwikkeling natuurwaarden bij de natuurvoorziening dan wel het werkeiland;
 - c. Effecten op de waterkering
 - d. De frequentie van de evaluatie-onderzoeken;
 - e. Indien hiertoe aanleiding is door bijvoorbeeld externe ontwikkelingen kan het bevoegd gezag besluiten om bepaalde effecten of overige evaluatiepunten niet of op een ander moment te evalueren of extra evaluatiepunten toe te voegen.
- 3.1.3 Monitoringsgegevens dienen jaarlijks te worden aangeleverd bij het bevoegd gezag.
- 3.1.4 Binnen 5 jaar na het in werking zijn van het windpark moet een m.e.r.-evaluatie plaatsvinden. Hiervoor moet de vergunninghouder een notitie in-dienen, bij het bevoegd gezag, waarin is opgenomen
 - de monitoringsgegevens, zoals hierboven beschreven;

- een vergelijking tussen de monitoringsgegevens en de in het MER beschreven milieugevolgen.

Bijlage 6 - Begrippenlijst

AANVAARDBAAR HINDERNIVEAU:

Uitkomst van het afwegingsproces van onder andere de volgende aspecten:

- toetsingskader;
- geurbelasting ter plaatse van geurgevoelige objecten;
- aard en waardering van de geur (hedonische waarde);
- klachtenpatroon; huidige en verwachte hinder;
- technische en financiële consequenties van maatregelen en gevolgen daarvan voor andere emissies;
- de mate waarin getroffen maatregelen ter beperking van luchtmissies overeenstemmen met BBT uit BREF's en nationale BBT-documenten;
- lokale situatie (onder meer planologische ruimte, sociaal-economische aspecten en andere lokale afwegingen);
- historie van het bedrijf in zijn omgeving.

Opmerking:

het aanvaardbaar hinderniveau voor veehouderijen verschilt met het bovenstaande en is geregeld via de wet.

AFVALSTOFFEN:

Alle stoffen, preparaten of voorwerpen, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.

BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN (BBT):

Voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu meest doeltreffende technieken om de emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu, die een inrichting kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken, die - kosten en baten in aanmerking genomen - economisch en technisch haalbaar in de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort, kunnen worden toegepast, en die voor degene die de inrichting drijft, redelijkerwijs in Nederland of daarbuiten te verkrijgen zijn; daarbij wordt onder technieken mede begrepen het ontwerp van de inrichting, de wijze waarop zij wordt gebouwd en onderhouden, alsmede de wijze van bedrijfsvoering en de wijze waarop de inrichting buiten gebruik wordt gesteld.

BODEMBEDREIGENDE ACTIVITEIT:

Bedrijfsmatige activiteit die gepaard gaat met het gebruik, de productie of de emissie van een bodembedreigende stof overeenkomstig de definitie van het Activiteitenbesluit.

BODEMBESCHERMENDE MAATREGEL:

Op de gebezigde stoffen en gebruikte bodembeschermende voorziening toegesneden handeling gericht op reparatie, schoonmaak, onderhoud, actie bij incidenten, bedrijfsinterne controle, inspectie of toezicht ter voorkoming van bodemverontreiniging waarvan de uitvoering is gewaarborgd.

BODEMRISICODOCUMENT:

Document dat inzicht geeft in het risico van bodemverontreiniging. Hiertoe wordt per bodembedreigende activiteit overeenkomstig de bodemrisicochecklist uit de Nederlandse Richtlijn

Bodembescherming bepaald of met de aanwezige of voorgenomen combinatie van voorzieningen en maatregelen sprake is of zal zijn van een verwaarloosbaar bodemrisico.

GELUIDSGEVOELIGE BESTEMMINGEN:

Gebouwen of objecten, aangewezen bij algemene maatregel van bestuur krachtens de artikelen 49 en 68 van de Wet geluidhinder (Stb. 1982, 465).

GELUIDSNIVEAU IN DB(A):

Het niveau van het ter plaatse optredende geluid, uitgedrukt in dB(A), overeenkomstig de door de Internationale Elektrotechnische Commissie (IEC) terzake opgestelde regels, zoals neergelegd in de IEC-publicatie no. 651, uitgave 1989.

GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN:

Afvalstof die een of meer van de in bijlage III bij de kaderrichtlijn afvalstoffen genoemde gevaarlijke eigenschappen bezit.

LANGTIJDGEMIDDELD BEOORDELINGSNIVEAU (L_Ar,LT):

Het A-gewogen gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse, in de loop van een bepaalde periode optredende geluid en zo nodig gecorrigeerd voor de aanwezigheid van impulsachtig geluid, tonaal geluid of muziekgeluid, vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai', uitgave 1999.

MAXIMALE GELUIDNIVEAU (L_Amax):

Het hoogste A-gewogen geluidsniveau, afgelezen in de meterstand 'fast', verminderd met de meteorcorrectieterm C_m. De meterstand 'fast' komt overeen met een tijdconstante van 125 ms.

NER:

Nederlandse Emissie Richtlijn Lucht.

PREVENTIE:

Maatregelen die worden genomen voordat een stof, materiaal of product afvalstof is geworden, ter vermindering van:

- a. de hoeveelheden afvalstoffen, al dan niet via het hergebruik van producten of de verlenging van de levensduur van producten;
- b. de negatieve gevolgen van de geproduceerde afvalstoffen voor het milieu en de menselijke gezondheid, of
- c. het gehalte aan schadelijke stoffen in materialen en producten.

REFERENTIELEVEL:

De hoogste waarde van de onder 1. en 2. genoemde niveaus, bepaald overeenkomstig het Besluit bepaling referentieniveau-periode (Stcrt. 1982, 162):

1. het geluidsniveau, uitgedrukt in dB(A), dat gemeten over een bepaalde periode gedurende 95% van de tijd wordt overschreden, exclusief de bijdrage van de inrichting zelf;
2. het optredende equivalente geluidsniveau (L_Aeq) veroorzaakt door wegverkeerbronnen minus 10 dB(A), met dien verstande dat voor de nachtperiode van 23.00 tot 07.00 uur alleen wegverkeerbronnen in rekening mogen worden gebracht met een intensiteit van meer dan 500 motorvoertuigen gedurende die periode.

TRILLING:

Mechanische beweging rond een referentiepunt dat in evenwicht is.